

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2018-11-28

Närvarande: F.d. justitieråden Gustaf Sandström och Ella Nyström samt justitierådet Thomas Bull

Höjda och miljödifferentierade vägavgifter inom eurovinjettsamarbetet

Enligt en lagrådsremiss den 8 november 2018 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Alexandra Wingmark, biträdd av departementssekreteraren Henrik Kjellberg.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

11 §

I paragrafens första stycke hänvisas till rättsakter som innehåller nivåer för att hänföra tunga fordon till olika utsläppsklasser.

Remissens förslag skulle vinna i tydlighet om de båda strecksatserna inleddes med ”– när det gäller EURO-klasserna 0–V, i bilaga 0 till ...” respektive ”– när det gäller EURO-klass VI, i bilaga I till ...”. Vidare bör i slutet av andra strecksatsen ”i lydelsen enligt ...”, för att syftningen ska bli den avsedda, föregås av ett kommatecken.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Enligt *punkten 1* träder lagen i kraft den dag som regeringen bestämmer. Den omständigheten att det nu inte går att säga när detta sker påverkar innehållet i vissa av de följande övergångsbestämmelserna.

Den särskilda regeln i *punkten 2* om avgift per år, månad och vecka för utsläppsklass EURO V och EEV-fordon bygger på antagandet att lagen kommer att träda i kraft tidigare än den 1 januari 2020 (enligt vad som framkommit är den möjliga ikraftträdandedagen då den 1 juli 2019). Det bör tydliggöras att det som anges i punkten gäller endast för det fall lagen träder i kraft före den 1 januari 2020. Detta kan ske genom att punkten ges följande lydelse.

2. Om lagen träder i kraft före den 1 januari 2020 gäller för utsläppsklass EURO V från ikraftträdandet och till utgången av 2019 äldre bestämmelser om avgift per år, månad och vecka. Dessa bestämmelser ska för samma period tillämpas också i fråga om EEV-fordon som avses i den nya lydelsen av 11 § tredje stycket.

Den föreslagna *punkten 3* har ett nära samband med ikraftträdandebestämmelsen i punkten 1. Lämpligen bör därför punkterna 2 och 3 byta plats.

Enligt *punkten 4* ska beloppen i euro i den nya lydelsen av 11 § räknas om till svenska kronor på det sätt som anges i 23 § ”i tillämpliga delar”.

Enligt 23 § gäller bl.a. att eurokursen en viss angiven dag i oktober ska användas vid de årliga omräkningarna, att beloppen ska avrundas nedåt och att regeringen före utgången av november ska fastställa de omräknade belopp som ska tas ut påföljande kalenderår.

Avsikten är att 23 § övergångsvis inte ska tillämpas fullt ut vilket markeras av att paragrafen då ska tillämpas bara ”i tillämpliga delar”. Med tillämpliga delar avses enligt remissen bestämmelserna om rätt eurokurs och avrundning av omräknade belopp. Det är en fördel om detta framgår direkt av övergångsbestämmelsen.

Av 23 § följer inte att regeringen kan fastställa de omräknade beloppen för bara en del av kalenderåret. Att det övergångsvis finns en sådan möjlighet framgår indirekt av den föreslagna övergångsbestämmelsen i och med att det där anges att omräkningen ska ske ”vid ikraftträdandet”. Saken kan emellertid uttryckas på ett tydligare sätt.

Mot bakgrund av vad här sagts kan övergångsbestämmelsen förslagsvis formuleras på följande sätt.

4. Det belopp i euro som anges i den nya lydelsen av 11 § ska räknas om till svenska kronor. Vid omräkningen ska den kurs i svenska kronor av euro som avses i 23 § användas och avrundning ske nedåt till närmaste lägre hela krontal. De omräknade beloppen fastställs av regeringen inför ikraftträdandet och gäller till utgången av det kalenderår ikraftträdandet sker.